

TYÖNANTAJILLE.

Ammattinimikkeen kirjoittaminen työntekijäin ostokorttihakemuslomakkeisiin.

Kuten tunnettua, maamme ei ole leipäviljan suhteen läheskään omavarainen, vaan kuluttajaväestön tarve on varsin suurelta osalta tyydytettävä ulkomaisen tuonnin turvin. Tämän vuoksi on joka tilanteessa pyrittävä käsissä olevien viljavarojen oikeudenmukaiseen jakeluun.

Työnantajat joutuvat voimassa olevien määräysten mukaan antamaan todistuksia työntekijöilleen näiden suorittaman työn laadusta määrätynlaisten leipäkorttien saamista varten. Tämän johdosta on työnantajilla varsin tärkeä osuus viljatuotteiden oikeudenmukaisessa jakelussa merkitsemällä todistuksiin asianomaisten työntekijöiden ammattinimikkeet *oikein*. Se, että työnantajat merkitsevät työntekijöittensä ostokorttihakemuslomakkeisiin asianomaisten ammattinimikkeet, on katsottava luottamustehtäväksi, jonka yhteiskunta on työnantajille hyvässä uskossa jättänyt. Tämän vuoksi ei tässä suhteessa saa esiintyä mitään helläkätisyyttä tai omien työntekijöiden edun valvomista, puhumattaakaan suoranaista väärinkäytöksistä. Jos esim. saman alan eri työnantajien palveluksessa olevat työntekijät, jotka tekevät samanlaatuista työtä, saavat erilaiset leipäkortit sen perusteella, että ammatti on merkitty erilaiseksi, tulee tällaisesta sekaannusta korttijakeluun ja synnyttää aiheellista tyytymättömyyttä. Sitäpaitsi, jos vähänkin suuremmassa määrin joudutaan antamaan leipäkortteja, jotka ovat liian suuria suhteessa muiden työntekijäin suorittamaan työhön, on kysymys myös huomioonotettavista viljamääristä. Jo 50 gramman ero päiväannoksessa, merkitsee 18 kilon eroa vuodessa. Jos jokaisessa n. 600 maamme kunnassa keskimäärin 100 tapauksessa annettaisiin virheellisesti yhtä astetta suurempi kortti, merkitsisi tämä yli miljoonan kilon suuruisia viljatuotteiden kulutuksen lisääntymistä vuotta kohden.

Ammattiluettelo.

Edellämainittuja todistuksia antaessaan tulee työnantajien, mikäli suinkin mahdollista, käyttää niitä ammattinimikkeitä, joita on käytetty kansanhuoltoministeriön toimesta painetussa ammattiluettelossa. Kansanhuoltolautakunnasta on saatavissa eri teollisuusaloja koskevia leikkeitä, josta selviävät luettelossa olevat, kysymyksessä olevaa teollisuus-alaa koskevat ammattinimikkeet ilman leipäkortin kirjaimia.

Tammikuussa 1944 suoritettavassa ostokorttien jakelussa käytetään vielä vanhaa, viime toukokuun korttijakelua varten painettua ammattiluetteloa. Ainoastaan eräissä erikoisteollisuuksissa käytetään uusia täydennettyjä ammattiluetteloita, jotka on lähetetty asianomaisille kansanhuoltolautakunnille.

Leipäkorttien antamisperusteet.

Tässä yhteydessä mainittakoon seuraavaa niistä perusteista, joiden mukaan leipäkortteja annetaan: Leipäkortti annetaan sen työn perusteella, jota kortin hakija *säännöllisesti* suorittaa.

Ylityön, sivutyön ja yötyön perusteella ei anneta suurempaan annokseen oikeuttavaa leipäkorttia.

Vuorotyön suhteen on sensijaan huomattava, että vain kevyen *ruumiillisen* työn tekijälle kuuluu B-kortti saadaan vaihtaa C-korttiin vuorotyön perusteella. Mikäli siis henkilö on oikeutettu saamaan C- tai D-kortin, ei hänelle vuorotyön perusteella saada antaa suurempaan annokseen oikeuttavaa korttia. Vuorotyönä on pidettävä myös kaksi-vuoroista työtä.

Jos kortin haltija on *tilapäisluontoisessa*, hänen säännöllisesti suorittamaansa työtä raskaammassa työssä, joka kestää vähintään yhden *kuukauden*, saadaan hänelle heti *siksi ajaksi* antaa tämän tilapäisluontoisen työn edellyttämä leipäkortti.

Ammattioppilaille saadaan antaa samansuuruisen kortti kuin vastaavassa ammatissa työskenteleville, huomioonottaen kuitenkin, että vuonna 1929 tai sen jälkeen syntynyt voi saada enintään D-kortin.

Naiselle saadaan työn laadun perusteella antaa enintään D-kortti. Siinäkin tapauksessa, että hänen ammattinsa edellyttämäksi leipäkortiksi on ammattiluetteloon merkitty E-kortti, saadaan hänelle antaa vain D-kortti.

Jos on syytä olettaa, että asianomainen työntekijä tulee suorittamaan työnantajansa allekirjoittaman todistuksen mukaista työtä ainoastaan lyhyemmän ajan tai jos hän suorittaa esim. kausi-työtä tms., annetaan hänelle suurempaan annokseen oikeuttava leipäkortti ainoastaan ensimmäiseksi kuukaudeksi ja loppuajaksi B-kortti. Senjälkeen saadaan B-kortti vaihtaa suurempaan annokseen oikeuttavaan leipäkorttiin kuukaudeksi kerrallaan ja joka kerta työnantajan uuden todistuksen perusteella.

Käännä!

Työn raskausasteen merkitseminen ammattinimikkeen lisäksi

A. Työnantajia pyydetään ostokorttihakemuslomakkeisiin merkitsemään ammattinimikkeen lisäksi alla lueteltujen ammattiryhmien kysymykseen tullessa, onko työ

raskaanpuoleista vaiko
raskasta.

Metallityöntekijät:

arporaaja
höylääjä
jyrsijä
kursooja
käämijä
käämintekijä
metallisahaaja
poraaja
sorvaaja
työkaluhioja
työkalujyrsijä
työkalukorjaaja
työkalusorvaaja
työkaluviilaaja

Pahvin- ja paperinjalostustehtaat:

pakkaaja
taittaja
taivuttaja

Paperitehtaat:

hylsintekijä
leikkuukoneenkäyttäjä
leikkuukoneenkäyttäjän apulainen
apulainen
prässipoika
raamintekijä
raamintekijän apulainen
rasvaaja
rotatorullaaaja
varastomies

Pellavatehtaat:

sekatyöläinen

Puutarhatyöntekijät:

kasvihuoneen lämmittäjä
puutarhatyöläinen

Rautatielaitos:

aputyöntekijä, nainen
puristuskonetyöntekijä
puusorvaaja (konepuuseppä)

Satulasepät: (ellei muualla mainittu)

Sekatyöläiset: (ellei muualla mainittu)

Sähköasentajat: (ellei muualla mainittu)

Sähkölaitokset ja sähköliikkeet:

asentaja, kone-
sähköasentaja

Tulitikkutehtaat:

pakkaaja
päälyksen valmistaja
vauninsiirtäjä

Varastomiehet: (ellei muualla mainittu)

Kaivosteollisuus:

korjausmies
poraseppä
rakennusmies

Kumitehtaat:

riisuja

Rautatielaitos:

lämmittäjä
polttoainevarastotyöntekijä
pyöränrengastaja (rengastaja)
sekatyöläinen
ulkotyöntekijä

B. Työnantajia pyydetään ostokorttihakemuslomakkeisiin merkitsemään ammattinimikkeen lisäksi alla lueteltujen ammattiryhmien kysymykseen tullessa, onko asianomainen

toimistotyössä
kenttätöyössä osittain tahi
kenttätöyössä vakituisesti

Metsä- ja uittotyömaat:

metsänhoidonneuvoja
metsätalousneuvoja
metsäteknikko
metsätöyönjohtaja